

Berlingo milla ta bat gau gorriak

Alemania Federalak, orban* asko daukoz. Batzuk, emen ANAITASUNAN salatu* doguz; eta aurrerantzean be, salatuten jarraituko dogu.

Alan be, ba dago beste Alemania bat: DDR, edo Alemaniako Demokrazia Erritarra deritxona. Alemania komunista.

Orain asko ez dala, joan-etorri bat egin aal izan neban bertara, Bermeoko lagun batzukaz. Gure inpresio ta eritxiak? Ezin esango dogu, onak zireanik. Gure pasapor-teak ez deusku ixten, Berlin baiño besterik ikusten. Berliner buruz jardungo dogu, ba.

Berlin, nik Euskal Erriarentzat ezelan be gura ez neukenaren argazki* bizia da. Berlin, Euskal Erri osoa baiño andiago dan uri zoritxarrekoa da. Berlin, Alemania komunista-teren erdian dago, ugarte* bat lez. Aragian sartuta daukogun «arantza» bat lakoxea da. Eta arantza orrek min emoten dau, Europak zirkintxu bat egiten dauaneko.

Berlin, Euskal Erria lez, bitan zatiturik dago. Eta besteen interesak eta indarrak iraun erazoten deutsoe egoera triste orretan.

Berlin, orregaitik, naziño arteko interesen Bankaetxe bat lakoxea da: bere interesak, amerikanoen eta rusoen interesakaz batera

goititzen eta beitzen dira. Eta orregaitixek, Berlinen polizgizon larregi ikusten da. Berlinen, gudari arrotzak dabiltz, ikurrin arrotzak dagoz. «Amerikanoen lur zatian zagoz», irakurri zeinke. Edota, «Rusoen lur zatian zagoz»; «Amerikanoak, erri iltzailleak dira».

Berlin, erri bat izaten galerazo deutsoen gizarte apurtu bat da.

Eta Berlinen, orma penagarri bat dago. Ormearen alde batari, Berlin Askatua esaten jako. Orma orreri begira ibilli gara gu, Kurfürstendamm kalean gora ta beera. Eta guk ez doguz Euskal Erriarentzat gura, ez Berlin Askatuko egunak eta ezta gauak bere.

Ormearen beste aldea, Alemania komunista-teren uriburua da. Galerazota dago, andik onantza etortea. Iges egin gura dauanak, mitrailleten, poliztxakurren eta mina ezkutuen kontu artu bear dau. Ormea igaro bear ko dau. Baiña, seguru asko, ez dau askatasuna Berlin federalean aurkituko: lenago bialduko dabe «Vopoak» zerura edo inpernura.

Berlin komunistan, propaganda asko dabil kalean: beste aldeko alemanen (federa- len) kontra, amerikanoen kontra. Rusiaren alde. Vietnamen alde. Pragako «errebisionisten» aurka.

Berlingo orma lotsagarria

Berlin komunistara sartzen direan guztiak, eguneko bost marku (90 peseta) gastetako obligaziñoa daroe. Geuk be, zeredozertxu erosi bear ba! Nire lagunak, denda batera sartu zirean. Ni kalean geratu nintzan, Berlinen planoari begirada bat emoten. Jezarri nintzan, eta ba nengoan ni bake bakean planoari begiratzen. Bertatiko baten azaldu zirean polizgizon bi, eta: zer egiten dozu emen? Ikusten dozuena, erantzun neutsen. Turista nintzala ta olakoak argitu neutsezanean, geldi ez egoteko agindu eusten, eta ibilteko norabait. Orduantxe agertu zan nire laguntariko bat, eta aren zain nengoala esan neutsen polizgizon bieri. Txokolatea erosi gura genduala. Sartu giñean ba dendara, eta polizgizon biak atean geratu zirean, guk txokolatea erosi arte.

Berlin Askatuko politikan gauza asko dagoz txarto, zalantza* barik. Baiña ori igarteko, estadistikak begiratu bear dira, eta erakundeak (gizarteko «estrukturak») aztertu. Kalean dabillanak, gitxi ikusi daike. Berlin komunistan ostera, ziur nago gauza on asko egongo direana: trolebusik ez dago beñik bein. Eta alan be, gauza txar larregi agertzen jakoz, kalean ibilli dabillanari. Nik neuk, egia esateko, nekez sñistu neike, kaleok eratu dituen estrukturak onegi direala.

Esan leiteke, Berlin komunistan ez dagoala iñora begiratzerik, polizgizonen bat ikusi barik. Polizia larregi dago, eta ori ez da seiñale ona.

JOSE AZURMENDI, Münster

ANAITASUNA

Amabosteroko aldizkaria

SUSKRIZIÑO TXANTELA

- IZEN ETA APELLIDUA .....
- KALEAREN IZENA ETA ETXEAREN NUMERUA .....
- BASERRIA .....
- AUZOA .....
- ERRIA .....

PREZIOA

- Urte onen azkenerarte ... .. 35 peseta
- Datorren urtearen azkenerarte ... .. 110 peseta

IDATZI LETRA ARGIAZ, ETA BIALDU TXANTEL AU ZUZENBIDE ONETARA:

ANAITASUNA

Torre, 3, 1.º — BILBAO - 5